

-
4. Паламарчук М.М., Ревера О.З. Новее життя малих річок. – Київ: Урожай, 1991 – 208 с.
 5. Пилипович О., Ковальчук І. Геоекологія річково-басейнової системи верхнього Дністра: монографія. – Львів-Київ: ЛНУ ім. І.Франка, 2017. – 284 с.
 6. Фильчагов Л.П., Полищук В.В. Возрождение малых рек. – К.: Урожай, 1989. – 184с.
 7. Царик Л.П. Природокористування та охорона природи у басейнах малих річок: монографія / Л.П. Царик, П.Л. Царик, І.Р. Кузик. - Тернопіль: СМП «Тайп», 2019 – 104 с.

ІГОР КОРШИЛІВСЬКИЙ магістрант групи мЕ-1
Науковий керівник: **к. геогр. н., доц. Барна І.М.**

ШІСТЬ НАЙСУТТЄВИШИХ ПРОГАЛИН ТА НЕДОЛІКІВ ЗДІЙСНЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Сучасний темп життя населення продукує нові виклики, які особливо гостро постають перед ним у ХХІ столітті. Глобальні зміни клімату, тотальне забруднення усіх оболонок Землі, виснаження природних ресурсів, кислотні дощі, різного роду смоги, зменшення біорізноманіття та деградація цілих компонентів навколишнього природного середовища змушує людство переосмислити взаємовідносини з природою на користь її охорони та збереження. Оскільки, реалізація цих завдань потребує міжнародної співпраці та узгодження і координування дій, то із цією метою на конференції в Ріо-де-Жанейро у 1992 році була прийнята концепція сталого розвитку.

З метою реалізації концепції сталого розвитку та для інтеграції українського природоохоронного законодавства до європейського, як однієї із вимог про Асоціацію із Європейським Союзом, прийнятий Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» (від 23.05.2017 р.), що введений в дію 18 грудня 2017 року.

На основі ретельного аналізу цього закону нами виявлені проблемні положення, які потребують повторного перегляду та доопрацювань з метою його ефективного функціонування, тому пропонується тема є надзвичайно актуальною.

Метою даної статті є окреслення найбільш суттєвих прогалин та недоліків здійснення процедури оцінки впливу на довкілля.

Питаннями процедури оцінки впливу на довкілля займалися наступні вчені: О. Тарасова, О. Бондаренко, В. Шаравара, Г. Проців, Р. Гаврилук, Д. Гулевець, І. Тимченко, С. Савченко, О. Гусев, К. Журбас.

Отож окреслимо 6 найбільш суттєвих, на наш погляд, недоліків Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

1. Конфіденційна інформація суб'єкта господарювання. У нас викликає певне занепокоєння можливість приховування інформації, а саме відповідно до **ч. 8 статті 4** Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» «У виняткових випадках, якщо документація щодо планованої діяльності чи звіт з оцінки впливу на довкілля містять конфіденційну інформацію суб'єкта господарювання, така інформація за обґрунтованою заявою суб'єкта господарювання відокремлюється, а решта інформації надається для ознайомлення громадськості...». Постає логічне запитання, а за якими критеріями, така конфіденційність має визначатись і хто та в який спосіб буде вирішувати доцільність такої конфіденційності?

2. Відсутність регламентації проведення саме оцінки впливу на довкілля. У Законі повністю відсутня регламентація проведення саме оцінки впливу на довкілля (ОВД). Цьому питанню присвячена **стаття 6** Закону, що лише визначає загальну структуру звіту з ОВД, і жодним чином не регламентує власне підготовку та оцінку якості звіту, не містить інформацію про критерії (показники) оцінки впливів на довкілля, про права та обов'язки замовників та виконавців звіту, участь виконавців оцінки у заходах з обговорення планованої діяльності тощо.

Вимоги щодо вище зазначених питань можуть бути додатково встановлені відповідним нормативно-правовим актом, але це має бути зазначено в Законі [4].

3. Здійснення післяпроектного моніторингу. Відповідно до **ч. 5 статті 9** Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» у висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений територіальний орган, а у випадках, визначених **ч. 3 і 4 статті 5** Закону, – уповноважений центральний орган, якщо з оцінки впливу на довкілля випливає необхідність здійснення післяпроектного моніторингу – визначає порядок, строки та вимоги до його здійснення. Отже, висновком може передбачатися необхідність післяпроектного моніторингу. Але Закон не передбачає випадки, коли саме такий моніторинг повинен застосовуватись, а також не містить критеріїв, якими би керувалися відповідні органи при включенні у Висновок обов'язку проводити моніторинг. Не зазначено, хто відповідає за (проводить) цей вид моніторингу, включно з публікацією у реєстрі з ОВД його результатів з наданням оцінки стосовно дотримання попередньо затверджених (задекларованих) умов і критеріїв.

4. Експертні комісії з оцінки впливу на довкілля. Відповідно до **статті 10** цього Закону «Уповноважений центральний орган веде реєстр експертів, з числа яких можуть призначатися члени експертної комісії з оцінки впливу на довкілля». У нас виникає запитання наступного характеру: чи зможуть ці члени експертної комісії об'єктивно здійснювати свої повноваження, чи не будуть вони засобами для «потрібних» голосувань та корупційних обуродок? Крім того, жодним чином не визначена відповідальність експертів за достовірність і якість наданих експертних послуг та не прописана модель і правила ухвалення рішень експертними комісіями.

5. Здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля за процедурою держави походження. Відповідно до **ч. 7 статті 14** Закону у разі здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля за процедурою держави походження умови щодо обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля,

надаються уповноваженим центральним органом. У такому разі звіт з оцінки впливу на довкілля має включати оцінку транскордонного впливу (розділ щодо оцінки транскордонного впливу), а звіт про громадське обговорення – розділ щодо громадського обговорення громадськістю інших держав. Хто, як, яким чином забезпечує громадське обговорення громадськістю інших держав?

Якщо це державні органи як організатори громадських обговорень – які у них є для цього можливості? Якщо це організатор проведення громадських слухань, обраний за результатами тендеру – чи буде він готовим до цього? Можливо він має підтвердити такі можливості ще до процедури проведення тендеру? [1].

6. Осучаснення ДБН А.2.2-1-2003. Осучаснення ДБН А.2.2-1-2003 є терміново необхідним для якісної підготовки Звіту з ОВД. Вбачається суттєвий ризик щодо можливості підготовки неякісних Звітів з ОВД, бо немає жодних критеріїв до їх якості, а лише перелік розділів і їх поверхневе наповнення. Тобто сам Звіт стає формальністю, адже всі недоліки, прогалини, необхідні докільні умови і обмеження в кращому випадку можна буде компенсувати висновком з ОВД, який готують вже експерти.

Таким чином, допускається непрофесійність та недобросовісність розробників Звіту з ОВД.

Висновки. Впровадження оцінки впливу на довкілля на європейських засадах є значним кроком України на шляху до європейської інтеграції. Проте існує низка питань, що потребують доопрацювання або взагалі не освітлюються, тому необхідно розпочати процес підготовки змін до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» та невідкладного напрацювання нормативно-методологічних документів. Внесення змін щодо вище вказаних недоліків у змісті, статтях Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» потенційно забезпечить прозорі правила «гри» для всіх учасників оцінки впливу на довкілля, а також чітко встановить критерії підготовки якісного, науково обґрунтованого звіту з оцінки впливу на довкілля, що в підсумку уможливить реалізацію мети

оцінки впливу на довкілля щодо запобігання негативного впливу на довкілля на етапі проектування господарських об'єктів і видів діяльності.

Література:

- 1) Впровадження оцінки впливу на довкілля в Україні: аналіз ризиків і перспектив (громадське бачення) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://necu.org.ua/wp-content/uploads/2019/04/Брошура_Впровадження_ОВД_08.04.pdf
- 2) ДБН А.2.2-1-2003 Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://doc.ukrsm.com/dbn-a-2-2-1-2003-ovns>
- 3) Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>
- 4) Проблемні питання процедури оvd: аналіз і пропозиції [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://necu.org.ua/wp-content/uploads/2018/12/Проблемні_питання_процедури_ОВ

КРІЛЬ Сергій, магістрант групи мЕ-1

Науковий керівник: **к.геогр. н, доц. Янковська Л. В.**

ІСТОРІЯ ПІДПРИЄМСТВА ВАТ «ТЕКСТЕРНО» ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ

Тернопільське об'єднання «Текстерно» було засновано у 1968 р. як виробничий комплекс з повним технологічним циклом переробки бавовни-волокна в готові тканини. Комплекс займає площу у 220 000 кв. м. і складається з трьох фабрик – прядильної, ткацької і обробної. 17 лютого 1968 року була введена в експлуатацію 1-ша черга прядильного виробництва, в 1969 році 2-га черга. В 1970 році почала працювати ткацька фабрика, а в 1975 році було введено в експлуатацію